

Samen rond het vuur

BRON: Expertisecentrum Kinderopvang, 2025

Mogelijk gemaakt met een projectsubsidie van Ministerie Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Met een overzichtelijk stappenplan maken het team van pedagogisch professionals en de pedagogisch coach op een veilige en betekenisvolle manier vuur. Rond het vuur ontstaat ruimte om te ervaren hoe waardevol natuurbeleving is – voor henzelf én voor de kinderen waarmee ze werken.

VOOR WIE

Pedagogisch coaches en pedagogisch professionals.

DOEL

Vuur maken helpt bij het versterken van zelfvertrouwen, samenwerking en verbinding binnen teams. Voor pedagogisch coaches biedt het een krachtig middel om professionals bewust stil te laten staan bij hun eigen rol, dynamiek in de groep en het belang van natuurbeleving. De tool nodigt uit tot vertragen en reflecteren, waarbij het vuur symbool staat voor innerlijke kracht en groepswarmte.

WAT

Een praktische natuurtool waarin vuur maken centraal staat. Als pedagogisch coach krijg je tips hoe je dit moment kunt inzetten voor coaching, teamontwikkeling en groepsvorming.

WERKWIJZE

Volg het stappenplan om op een veilige en betekenisvolle manier gezamenlijk vuur te maken.

Het is ook mogelijk om samen met de kinderen (onder begeleiding) vuur te maken. Evalueer na afloop met elkaar hoe dit ging door per stap te bepalen wat er goed ging en wat eventueel (nog) beter kan.

GOED OM TE WETEN/INLEIDING

Vuur maken is een oeractiviteit die mensen terugbrengt naar hun basis. Het nodigt uit tot vertraging, verdieping en verbinding. Voor kinderen én volwassenen blijkt het maken en beleven van vuur een krachtig middel te zijn om tot rust te komen, vertrouwen te ervaren en in contact te komen met jezelf en de ander. Pedagogisch coaches kunnen deze tool inzetten als natuurlijk reflectiemoment dat het denken, voelen en handelen samenbrengt.

→ Stappenplan Samen rond het vuur

1. Vorbereiding	Kies samen een veilige plek. Zorg voor een vuurvaste ondergrond of eventueel een vuurschaal of vuurkorf. Plaats een emmer zand of water naast het vuur om het te kunnen doven. <i>Als pedagogisch coach begeleid je dit proces en bespreek je veiligheid, grenzen en verantwoordelijkheden.</i>
2. Materialen verzamelen	Verzamel samen met de groep materialen. Je hebt aanmaakmateriaal nodig (kranten, watjes, droog gras), kleine takken en grote stukken hout (blokken). Zorg dat dit alles droog is om veel rookontwikkeling te voorkomen. <i>Je observeert en stimuleert samenwerking, initiatief en probleemoplossend vermogen.</i>
3. Vuur maken	Bouw gezamenlijk het vuur op. Leg het aanmaakmateriaal in het midden en bouw de takken als een piramide eromheen. <i>Je kan hierin bewust rollen laten wisselen of vragen stellen over leiderschap, vertrouwen of samenwerking.</i>
4. Aansteken	Steek het vuur aan. Doe dit door het aanmaakmateriaal aan te steken. Blaas zachtjes als het vuur langzaam op gang komt. Voeg geleidelijk grotere stukken hout toe als het vuur goed brandt. Zorg dat er genoeg zuurstof bij komt. <i>Laat het een moment van aandacht zijn – een overgang naar rust, reflectie of gesprek.</i>
5. Veilig doven	Giet er water over of bedek het met zand. Controleer goed of het vuur uit is. <i>Bespreek het belang van zorg voor de omgeving. Wat nemen we mee van deze ervaring?</i>

Rol van de pedagogisch coach

Als pedagogisch coach begeleid je het proces, zowel praktisch als reflectief. Je creëert een veilige leeromgeving, observeert groepsdynamiek en stuurt waar nodig bij. Je faciliteert reflectieve gesprekken rond het vuur, stelt verdiepende vragen en helpt teamleden inzichten te vertalen naar de praktijk; natuur als pedagogische ruimte.

Gebruik het vuur daarbij als metafoor:

- Wat zijn de 'vonkjes' in het team of bij een kind?
- Wat heeft iemand nodig om 'in vuur en vlam' te raken of juist tot rust te komen?
- Waar is meer brandstof nodig, waar juist minder?